

Het Stadsmus van fiche naar Europeana

The background features a faint, light gray watermark. At the top is a crown with three points. Below it is a shield-shaped coat of arms with a pointed top and a curved bottom edge. The watermark is centered and serves as a subtle background for the text.

Beleidsinstrument

- Depot
- Collectieplan
- Tentoonstellingen

Het Stadmus

- 7.000 geregistreerde objecten
- papieren fiche
- IMC
- Adlib
- ErfgoedPlus
- Europeana

Uitgangspunten

- Beheer van trefwoorden/thesaurus
- Uniformiteit
- Aanvullen gegevens

1. Kaart van	2. Rangschikking KERKGOED	<div style="border: 2px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> STADSMUSEUM HASSELT </div>	3. Vervolg Opmerking Dossier
BEWAAR- PLAATS	4. Gemeente 1. c 5. Instelling / afdeling c 6. Adres / telefoonnummer MUSEUM STELLINGWERFF - WAERDENHOF Maastrichterstraat 85 3500 HASSELT Tel. 011 / 24.10.70 7. Verantwoordelijke / functie		
IDENTIFICATIE	8. Inventarisnr. SMH 86/8/024 c 10. Gebruik bewaring H. Sacrament van Mirakel c 11. Onderwerp: titel / voorstelling c Torenmonstrans <i>mirakel</i> ↘ 12. Auteur / signatuur, merk c Parijse merken (lelie) 13. Herkomst / merk c 14. Datum / merk 1286 c 16. Stijl c gotisch 17. Materie c zilver, verguld 18. Techniek c 19. Afmetingen 45 x 18 cm	9. Voorwerp KERKGOED c <i>torenmonstrans.</i> 15. Dateringsmethode c opdrachtatum	
	20. Beschrijving: o.m. versieringen / opschriften / volledigheid / bijbehorende voorwerpen Zie bijlage. Bijbehorend: houten kastje (gotisch) om op te bergen		

1. Kaart van ¹

2. Rangschikking PRENT

STADMUSEUM
HASSELT

3. Vervolg
Opmerking
Dossier

BEWAAR-
PLAATS

4. Gemeente 1.014-G.
c
5. Instelling / afdeling
c
6. Adres / telefoonnummer MUSEUM STELLINGWERFF - WAERDENHOF
Maaslichterstraat 85
3500 HASSELT
Tel. 011 / 24.10.70
7. Verantwoordelijke / functie

IDENTIFICATIE

8. Inventarisnr. SMH 86/392
c
9. Voorwerp PRENT
c kopie van
prent
(linkerhand)
10. Gebruik
c
11. Onderwerp; titel / voorstelling
c Prent van
AUGUSTUS STELLINGWERFF, EERSTE L.ADMIR.^I VAN FRIESLANDT, Blotelingh, 171E
(ten halve lijve/linkerhand op kanon/rechterhand met
kijker geheven/achtergrond: zee, zeilschepen)
12. Auteur / signatuur, merk
c l.o. : Lodewyck Vander Helft pinx.
m.o. : A. Blotelingh sculpsit. → cf. bijlage
r.o. : Te Harlingen bij Hero Galama gedrukt.
13. Herkomst / merk Abraham
c
14. Datum / merk 17de E.
c 15. Dateringsmethode bepaald
c doop- en ~~stichting~~ datum
geveurd.
16. Stijl
c
17. Materie
c papier
18. Techniek
c kopergravure
19. Afmetingen ZK 45,7 x 37,3 cm MK 75 x 64 cm
20. Beschrijving: o.m. versieringen / opschriften / volledigheid / bijbehorende voorwerpen
achter glas, bruine uitgewerkte houten kader
Tekst: m.b. afbeelding: VIVAT POST TUNERA VIRTUS
onder afbeelding: AUGUSTUS STELLINGWERFF, EERSTE L.ADMIR.^I
VAN FRIESLANDT
Dus leefde STELLINGWERFF, die in verscheyde tochten
Den Zee-prijs heeft bevochten;
En onder Neerlandts vlagh het Sweedsche Zee-geweldt
Hielp slaen uyt Zont en Belt; (linkerkolom)
En endelijck als Hoofd van Vrieslands oorloghschepen
Den Brit heeft aengegrepen,
Alwaer een ' kogel-buy sijn eerlyck leven sloot
Met een doorluchte dood. (rechterkolom)
I. De Decker

Trefwoorden

- AAT (Mardoc, Van Dale...)
- Trefwoorden, geen thesaurus
- Enkelvoud
- Meest specifieke term

Voorwerp	object-trefwoord	materiaal-trefwoord	voorstellings-trefwoord	techniek	vervangen door ...	opmerkingen
46. Deksel voor flambouw					toortsdeksel	
47. Diep bord	x					
48. Diploma					document	
49. Diploma en medaille (ingelijst)					document medaille lijst	nr. verdelen:001.01001.02
50. Directieformulier					?	
51. Document	x					
52. Documenten met handgeschreven nota's					document	beschrijving = handgeschreven nota's
53. Doek					?	
54. Doodsprentje	x					
55. Doos					?	
56. Draagbare donkere kamer					fotografisch materiaal	beschrijving = draagbare donkere kamer
57. Drukwerk					?	
58. Dubbele kapstoktegel					tegel kapstok	
59. Eenzelvigheidskaart					identiteitsbewijs document	
60. Eerste hulpkist met inhoud					verbandkist	
61. Eetgerei					?	
62. Engel			x		? beeld ?	
63. Epauletten					epaulet	
64. Erekruijs					ereteiken	

Identificatie

Instellingsnaam [Het Stadsmus](#)

Afdeling

Collectie

Objectnummer 1986.0014.00

Onderdeel Aantal 1

Ondersch. kenmerken

Objectbenaming en titel

Objectcategorie

Objectnaam [torenmonstrans](#)

Soort

Bron

Bijzonderheden

Andere benaming Sacramentsostensorium Soort officiële titel

Titel Anoniem (Parijs), Torenmonstrans van Herkenrode voor het bewaren van het H. Sacrament van Mirakel, 1286, verguld zilver. Soort werktitel

Bijzonderheden

Vertaalde titel

Beschrijving

Dudst gekende monstrans ter wereld. De zeshoekige verhoogde voet heeft boven de zes leeuwenfiguurtjes een verticale geprofileerde boord met spits vierpasvormig ajourwerk. Op de voet staan zes vierpassen (mogelijk latere toevoegingen). De aanzet van de zeskantige stam vertoont een lage lancetboogvormige versiering. De platte nootjes worden geaccentueerd door zes ruitvormige, uitspringende koppen. Het pinakelvormig hostiehuis staat op een zeskantige basis met daarop het opschrift (de afkortingen voluit gelezen): "Anno. Domini M° CC° LXXXVJ° Fecit. Istud. Vas. Fieri. Domina. Hellewigis. De. Dist. Priorissa. In. Herkenrode. Cuius. Commemoracio. In. Perpetuum. Cum. Fidelibus. Habeatur". De ajour-uitgewerkte hostiehouder in gotische traditie heeft op ieder der zes opengewerkte zijden met glas gevulde lancetbogen, waarbinnen een spitse sierpasboog opvalt en waarvan iedere hoek afgezet is met pinakels. De spits met hogels wordt bekroond met een kalvarie vertrekkend uit een kruisbloem. Het kruishout heeft knopvormige uiteinden. Vermoedelijk is deze monstrans één der oudste monstransen ter wereld. Vanaf 1317 deed zij dienst als ostensorium voor het H. Sacrament van Mirakel, de belangrijkste relikwie van de abdij van Herkenrode. het bisdom Luik was trouwens een der eerste centra waar de eredienst voor het H. Sacrament verspreiding kende, nadat paus Urbanus IV in 1624 het feest van het H. Sacrament en de

ErfgoedPlus

- Beschermde gegevens
- Toestemming bruikleengevers
- Copyright
- Criteria voor publicatie
- Thesaurus

... = nieuwe probleemterm (sinds 09/12/2009)

GIDSTERM OK 25.02.2009

OBJECTNAMEN OK 25.02.2009

33-toerenplaat	Niet in AAT-Ned, wel in AAT Getty '33 rpm record', ev. te gebruiken 'grammofoonplaten' (AAT-Ned)	
45-toerenplaat	Niet in AAT-Ned, wel in AAT Getty '45 rpm record', ev. te gebruiken 'grammofoonplaten' (AAT-Ned)	
78-toerenplaat	Niet in AAT-Ned, wel in AAT Getty '78 rpm record', ev. te gebruiken 'grammofoonplaten' (AAT-Ned)	
altaarcarrillon	Niet in AAT ☒ Mogelijkheid tot 'altaarschel'; bron 'SKKN' en hun SN 'In tegenstelling tot een altaarbel die slechts één bel omvat, heeft de altaarschel meer belletjes. Wordt door de misdienaar geluid om de aandacht van de gelovigen te vestigen op de belangrijkste momenten in de eredienst, zoals bij de consecratie en bij het driemaal heilig de lofprijzing te onderstrepen.'	1986.0041.00
Amandelpletkom		
bef	Niet in AAT, wel door Ann in thesaurus gezet met bronvermelding 'Van Dale', SN 'om de hals bevestigde, over de borst neerhangende al of niet geplooid witte doek of strook, vooral zoals geestelijken, rechters en advocaten in ambtsgewaad dragen', topterm <i>'Kleding'</i>	1991.0051.00 geen afb.
bierviltje	niet in AAT, door Ann Delbeke toch in thesaurus gezet met bronvermelding 'Van Dale', SN 'viltpapieren onderlegger voor bierglazen', topterm <i>'Informatievormen'</i>	
blazoen	In AAT andere betekenis dan door ons bedoeld, zijnde 'Textiele kledingstukken die vanaf halverwege de 12e eeuw tot het begin van de 15e eeuw op zichzelf werden gedragen of over metalen hamassen. Zij kwamen gedurende deze periode voor in diverse vormen, lang en ruimvallend, kort en nauwsluitend, met of zonder mouwen, gewatteerd of doorgestikt of van binnen gevoerd met metalen platen. Zij werden gewoonlijk verfraaid met heraldische emblemen en andere ornamenten ter herkenbaarheid van de drager.' In Van Dale wel juiste betekenis voor ons: 'door een rederijkerskamer als kenteken aangenomen zinnebeeldige voorstelling'	1991.0039.00 gildenblazoen

over erfgoedplus.be contact help

Zoek hier naar erfgoed uit Limburg, Vlaams-Brabant en Leuven.

Verder zoeken Wij zoeken

Details

[Terug naar zoekresultaten](#)

Titel: Anoniem (Parijs), Torenmonstrans van Herkenrode voor het bewaren van het H. Sacrament van Mirakel, 1288, verguld zilver.

Inventarisnummer: 1998.0014.00

Collectie: Het Stedemus, Hasselt

Beschrijving: Sacramentsostensorium

Oudst gekende monstrans ter wereld. De zeshoekige verhoogde voet heeft boven de zes leeuwfiguren een verticale geprofileerde bord met spits vierpasvormig sjuurwerk. Op de voet staan zes vierpassen (mogelijk latere toevoegingen). De aanzet van de zeszijdige stem vertoont een lage lancetboogvormige versiering. De platte nootjes worden gecentreerd door zes rubronne, uiterst dunne koppen. Het pitelshoornig hoedeltje staat op een zeszijdige basis met dwarsop het opschrift (de eeffortingen volut gelezen): "Anno Domini M^oCC^oLXXXVI^o Facit. Istud. Vas. Pict. Domine. Hellewiga. De. Diat. Pictoriss. in. Herkenrode. Cuius. Commemoratio. In. Perpetuum. Cum. Fidelibus. Habebatur". De sjuur-uitgewerkte hoedehouder in gotische traditie heeft op ieder der zes opengewerkte zijden met glas gevulde lancetbogen, waarbinnen een spits sjuurboog opricht en waarvan iedere hoek afgezet is met pirakite. De spits met hogels wordt bekroond met een kalvrisie verkransend uit een kruisbloem. Het kruisbloem heeft kroonvormige uiteinden. Vermoedelijk is deze monstrans één der oudste monstransen ter wereld. Vanaf 1317 deed zij dienst als ostensorium voor het H. Sacrament van Mirakel, de belangrijkste relikwie van de abdij van Herkenrode, het bledon Luk was trouwers een der eerste centra waar de eredienst voor het H. Sacrament verspreid kande, nadat paus Urbanus IV in 1264 het feest van het H. Sacrament en de Sacramentsprocesie instelde. De monstrans bestaat uit drie onafhankelijke delen: het voetstuk met in letters de datum en de opdrachtgever, Priorin Hellewiga van Herkenrode, het ostensorium: plaats om de H. Hostie ter aanbidding in te zetten; de Calvarie: gekruisigde Christus met G. L. Vrouw en Sint-Jan. Het getuigt van het fijne vakmanschap van de Parijs edelmeden in die vroege tijden. De versiering van de H. Hostie, waarvan dit kunstwerk getuigt, bestaat op het minicruisje uit een bloedende H. Hostie, in 1317 te Viverat, nabij Lunnon. Dit gebeurde op verschillende plaatsen, o.a. in Halle (België) en ook in onze streken. Dit alles duidt op de verspreiding van het mythische thema van de werkelijke legamwoordigheid van Jezus Christus in de H. Hostie en in het verband met de instelling van het feest van Sacramentedag. Het werk heeft een dubbele functie: het is de oudst gekende monstrans ter wereld en diende ook als relikhouder van de minicruisje Hostie. Het is het oudste, gestempelde, werk van edelmeden in Parijs. Herkomst: abdij van Herkenrode, sinds 1804 in Hasselt, eerst in de Sint-Quintinuskerk en vanaf 1995 in brulleren afgestaan aan het museum.

Materiaal: zilver (verguld, latere herstellingen en oprisieu verguld)
kruisbloem
email (materiaal)

Afmetingen: geheel hoogte: 44,5 cm
voet breedte: 18,5 cm
voet diepte: 11 cm

Opschriften: onbekend voetwieling
Interpretatie: Parijs zilvermerk

tekst onder ostensorium

Tekst: Anno Domini M^oCC^oLXXXVI^o Facit istud v as fect D(omi)na Hellewiga de Diat professa (n) Herk(e)rode Cui(us) c(om) memorat(i)o (n) p(e)petuu(m) cum fidelibus habebatur.

Productiedatum: 1288

Productienota: opdracht datum

Locatie: Het Stedemus (Hasselt)

Tentoonstelling: Hooglied. De beelddienst van religieuze vrouwen in de Zuidelijke Nederlanden vanaf 13de eeuw*, Palais voor Schone Kunsten, van 1994-02-25 tot 1994-05-22

Films de cîteaux au Pays Mosaer, Sint-Mengolde kerk, van 1990-05-14 tot 1990-05-15

Dit Bouw, Vlaemse primitief in Leuven, Predikherenkerk, van 1998-11-19 tot 1998-12-06

Schatz aus der Trömmen, Schatzgen-Museum, van 1993-11-24 tot 1993-02-11

Herkenrode 800 jaar, Stedemusum, van 1982-11-10 tot 1983-01-15

Inschrijven voor de ontlasting van de abdij Herkenrode, Abdij Herkenrode, van 2009-05-25 tot 2009-05-25

Documentatie: Arns, Jef, Kunst in de Kijlar 27

Graue, Marcel, 200 jaar leven, wonen en werken op Herkenrode

Herkenrode 800 jaar (87)

Lipians, Mylren, Hasselt Zilver (12)

Erfgoedplus.be ID: 71022A51 privé/2755

Copyright 2010 Erfgoedplus.be [Wettelijke bescherming](#)

Related content:

Items

- Torenmonstrans van Herkenrode voor het bewaren van...
- Torenmonstrans met het Heilig Sacrament van Mirakel...
- Glasraam met de overbening van het Heilig Sacram...

[See all related items](#)

Actions:

Add a tag

Save to My Europeana

Embed

[Login / Register](#)

[My Europeana](#) [About us](#) [Communities](#) [Partners](#) [ThoughtLab](#) [Choose a language](#)

[Advanced search](#)

Matches for: [het stadsmus](#) > [textmonstrans](#)

[Item details](#)

[Return to results](#)

[Share](#)

Anoniem (Parijs), Torenmonstrans van Herkenrode voor het bewaren van het H. Sacrament van Mirakel, 1286, verguld zilver.

Title: Anoniem (Parijs), Torenmonstrans van Herkenrode voor het bewaren van het H. Sacrament van Mirakel, 1286, verguld zilver.

Date: 1286

Description: De monstrans bestaat uit drie onafhankelijke delen: het voetstuk met in letters de datum en de opdrachtgeefster, Floris Heilwigis van Herkenrode; het octaëdrum: plaats om de H. Hostie ter aanbidding in te zetten; de Calvarie: gekruisigde Christus met O. L. Vrouw en Sint-Jan. Het getuigt van het filis veldmonstrans van de Parijse edellieden in die vroege tijden. De versiering van de H. Hostie, waarvan de kunstwerk getuigt, beruht op het miraculeuze feit van een bloedende H. Hostie, in 1317 te Viviers, nabij Lurmen. Dit gebeurde op verschillende plaatsen, o.a. in Italië (Siena) en ook in onze streken. Dit alles duidt op de verspreiding van het mysterie thema van de werkelijke tegenwoordigheid van Jezus Christus in de H. Hostie en tevens verbonden met de installatie van het feest van Sac...

Inscriptie onbekend - postie: voetwelling

Inscriptie tekst: Anno D[omi]ni M[ille] C[XXVI] VI[si]m - di[ct]i stud[ii] van flori D[omi]nijs Heilwigis de Di[oc]e[si]s priores [ij] Heilwigis de Cult[ur]a [ij] d[omi]ni[m]on[st]ra[n]s [ij] [ij] p[er]p[et]u[um] cum s[an]cti[bu]s habetur. -

postie: onder octaëdrum

Oudst gekende monstrans ter wereld. De zwaarteijkte verhoogde voet heeft boven de zwaartewerfhuizen een verticale geprofileerde boord met spits vierkantsvormig afgerond. Op de voet staan zwaartewerfhuizen (mogelijk later toevoegingen). De ansaal van de zwaartewerf afmet vertoont een lage lensoefboogvormige versiering. De platte nootjes worden gesceenteerd door zwaartewerfhuizen, uitpringsde koppen. Het piramidevormig hoedehuis steekt op een zwaartewerf basis met daarop het opchrift (de afzettingen voluit gelezen): "Anno. Domini M[ille] C[XXVI] VI[si]m. Fact. [et]c. V[er]o. Flor. D[omi]nijs. Heilwigis. De. Di[oc]e. Priores. In. Herkenrode. C[ul]t[ur]a. Commemoratio. In. Perpetuum. Cum. Habetur." De afgevoerde hoedehouder in gotische tracht heeft op ieder der zwaartewerfhuizen met glas g...

Sacramentocanonarium

Formaat: hoogte geheel: 44,5 cm; breedte voet: 10,5 cm; diepte voet: 11 cm ; zilver;

kwastelabel; email (matertaal)

Europeaanse rechten: [Rights Reserved - Free Access](#)

Rechts: Het Stadsmus, Hasselt

Data provider: Het Stadsmus, Hasselt

Provider: Erfgoedplus.be ; Belgium

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)

[More](#)